

Fóí'a acést'a ese totu a opt'a di — dar prenumeratiunile se primescu in tóte dilele. Pretiulu pentru Austria pe anu 6 fl. v. a. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. pe trei lune 1 fl. 50 cr.; pentru alte tieri; pe anu 7 fl. 20 cr. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. 60 cr. pe trei lune 1 fl. 80 cr. Tóte siodienile si banii - deprenu meratiune sunt de a se tramite la Redactiune: Stra't'a lui Leopoldu Nr. 4.

Depesie telegrafice.

(Serviciulu Gurei Satului.)

Timisióra. Diuariele afirma, cá la conferinti'a de aice au participatu numai romani si serbi. Eu din contra intarescu, cá la conferinti'a acést'a a participatu si domnulu Andrásy prin unu representante alu seu, carele a esprimat de minune ideile unguresci, si acestu representante a fostu domnulu Ratiu nobilu de Caransebesiu.

Satumare. Romanii de aice au decisu, ca in privinti'a alegerilor venitorie sê ocupe terenulu celu pasivu, cá standu dinsii pan'acuma totu pe terenulu celu activu, s'au obositu de luptele cele multe, ce le-au portatu, si acuma au ganditu sê mai faca si altii. (Unu memorandu satmarijanu? Gur'a Sat.)

Aradu. Pactalu nostru cu unguirii a produsu rezultate admirabile. Ungurii din cele patru cercuri electorale, ce ni-au lasatu nóue, n'au candidatatu inca in contra nóstra decâtu numai in dóue cercuri. Sê traiésca deákistii!

Siomcuta-mare. Mamaligarii de aice adunandu-se la unu papricasiu ungurescu, la propunerea lui Jóska bátsi au decisu sê aléga pe dlu Ujfalusy de mamaligariu onorariu, de óra-ce dsa atátu de bine a aciutu sê-i convinga, cá papricasiulu e mai bunu decâtu mamalig'a.

Maramuresiu. S'a latítu vestea, cá pe aice a fostu unu focu mare. Cu tóta siguritaea potu spune, cá n'a fostu decâtu numai unu focu de paie, adeca intr'o conferinti'a natiunala s'au decisu multe bune si frumóse, si-apoi nu s'a facutu nimica.

Siomcuta-mare. Fratiloru de la Gur'a Satului! Nu ve tristati! Cá-ci de si Zsiga bátsi nu va mai fi alesu la noi, dar in loculu dnici sale va merge Jóska bátsi. Va sê d'fca nu perdeti nimica.

Oradea-mare. Se pregatesce o enciclica nóua. Acuma acel'a e necesulu, de ce nu politiséza preotii? De ce nu lucra si cortesiescu pentru — deákisti?

Selagiu. Insufetóre mare. Invingere estraordinaria. In conferintiele de pan' acuma s'au tienutu siepte milióne de toasturi. S'au candidatatu trei deputati romani, — dar de la alegere ne vomu retrage, pentru cá unguirii sunt mai tari decâtu noi.

Cantece cortesiesci.

II.

Pentru marirea dlui Gozdsu.

Frundia verde, lapte acru,
Am unu nume mandru, sacru,
Eu-su romanulu celu mai mare,
Carele unu sémenu n'are.

Fost'am, fostu eu deputatu,
Unde astfelu m'am portatu,
Cátu l'alegere a dóu'a
Am avutu eu voturi — nóue.

Duce-m'asiu eu ér la Tinc'a,
Inse mi-a crepatu tilinc'a,
Dupa glasulu ei celu dulce
Nici chiar draculu nu se duce.

Am venitu acum la Sasca,
Strigati: „Gozdsu sê traiésca!“
Eu-su vestitulu complexistu,
Membru 'n clubulu deákistu.

Singuru eu am inventatu,
Complexulu multu laudatu,
Care prin unu paragrafu
Ne-a facutu nimica, pravu.

Dieu, complexulu laudatu
Singuru eu l'am inventatu,
Dar patenta n'am cerutu,
Cá eu-su liberalu nascutu!

Gur'a Satului.

Scrisorile lui Pacala catra Tandala.

Frate de cruce!

Nu te spariá, cá asta data nu-ti tramitu epistola nici prin posta, nici pe tiligrafu, nici pe damisia (Dampfschiff) celu cu spiridusiu, ci prin biet'a ast'a de columba. Pare cá te vedu cum inholbi din ochi, dar trebuie sê scii, cá de candu s'a inceputu viéti'a constitutionala magiara libera, si de cand politic'a inalta, admirata de toti renegattii, ne-au facutu fericiti — cá adi mane o sê potemu portá cióreci rosii si pinteni de unu scalusiu, si vomu poté intrá in — posturile cele mai bune si grase, unde apoi vomu poté fericitá si usurá sórtea poporului seracu, — de atunci dícu nu mai e omulu siguru a tramite nimicu pre posta. Mai la inceputu te desbracau ómenii cei rei, — éra acumu, ti-cetescu epistolele; cá adi o pui, mane o cetescu ei, éra peste trei septemani ti-o tramitu indereptu, firesce sigilata cum a fostu, si tu déca vei fi orbu nu vei observá, cá a fostu desfacuta odata. — Intr' aceea nu e mirare, cá-ci agitatiunile nu mai au fine, deci trebuiú sê se faca dispusetiunile cuviintióse nu cumva sê se tramitia arme prin epistole séu planuri contra intregitáti statului, adi celu mai fericitu. Apoi adi predomnesce egal'a indreptatíre, prin urmare nu trebuie sê avemu secrete.

Atát'a ca sê fiu mantuitu de mani'a ta petru tacerea de pana acuma.

Amú de unde sê-ti incepu? De la resaritu spre apusu séu de la média-nópte catra médiadi? Nici dentr' unu locu, ci incepu da la . . . de la . . . conferinti'a din Timisiór'a! Asculta si te mira!

Me punu pecatele si me ducu si eu a óce. Dupa amédi, la nu sciu câte ciasuri, unu numeru de 5 milioane de romani si serbi ocupa orasiulu. Me víru si eu intre ei si dau sê me indesu in sala, cand unulu de la . . me prinde de caciula si face siupu cu ea de pamentu. Vai! intre smei in cosniti'a ta — i dísei redicandu caciul'a. Ba pusce dracu 'n tine, ardeleanu prostu, ce vrei tu intre noi? Avui norocu, cá venira mai multi preteni ai mei, si luandu-me de branca me hatíra, in sal'a. Of! decandu m'a facutu mam'a a atia ómeni cu minte n'-am vediutu. Se incepu siedinti'a. Se scóla unulu, se scóla altulu, dar nici unulu n'au fostu ca . . . poti cugetá, na da ce socoti? Pare cá ved cá dici, cá de a buna séma acela a fi fostu care avutu mai mare barba. Da,

da, fratele si Dnulu Misiciu. Dómne alduesce-i gur'a hasna cá a fostu deputatu, cá frumosu mai vorbiá. Nu insedaru i-au strigatu: sê traiésca!

Dar éta, eram sê facu unu pecatu mare! Frate: nu ai chipsuire! Candu se scolá Ratiu pe toti i puse in uimire (?) Eu nu am sciutu, cá omulu acest'a e asié romanu bravu! Vedi, vedi, nici unulu nu are atát'a tielmu in capu ca Ratiu. Me necajeam cá nu poteamu sê mergu sê-lu tíucu. Dar nu i-am remasu detoriu, atat'a i-am stricatu „Jivio“ de am amortítu.

N'am vreme a-ti scrie pe largu tóte acele lucruri ne mai pomenite, cá-ci me grabiam sê mergu in Ardelu, sê vedu ce facu romanii? Nu cumva sê nu aléga deputati, cá-ci atunci cine va cantá in numele, loru câte unu igen, in diet'a dela — Pesce?

Cu anim'a cátu pumnuju si ardienda ca flacar'a intiepleptiunei lui Misiciu si Ratiu, am parasitu loculu celu fericitu, unde acesti doi domni voiau sê puna fundamentulu unuí edificiu constitutionalu; me grabiam, ca pentru acelu fitoriu edificiu sê cumperu lemne si varu din Ardelu.

Me urcai in carulu celu de focu, si nu me oprii pana la Belgradu. Candu dam sê intru in orasiu unu maierasiu me opri, dícadu: Ho! cine esti! Ei bade Niculae nu me cunosci? i dísei. Iérta-me, gandeamu cá esti cortesiu, cá te si tocam. — Da ce e nou lu-intrebai? Ti-oiu spune. Ungurii din Aiudu a tramisu o invitare la unu romanu de aice, sê mérga acolo. Nu s'a dusu. A treia dí aude, cá l'a alesu membru spre a conscrie pre cei cari au dreptu la alegere. Ungurii firesce a sciutu, cá dinsulu nu scie carte.

Badea Niculae me puse la unu blidu cu mamaligacu lapte, si nu sca pai pana nu-lu mencai.

Apoi scosei columb'a din straitia, dupa ce ti-asii fi scrisu aceste — i-am pusu epistol'a in grumadi legatu de unu sinoru unguurescu — nu cumva sê-lu impusce, i-am datu drumulu.

Domnedieu te blagoslovésa! Bucura-te si salta, cá de acuma . . . Celelalte le scii.

Remanu dara alu teu

frate de cruce
Pacala.

Tiér'a mamaligarileru.

Scriu din Tiér'a mamaligariloru. Ca sê me precepi mai bine, iubite cetitoriu, trebuie sê-ti spunu cá acést'a nu e ce-va Americ'a nou inventata, ci este Tiér'a cunoscuta pan'acum sub numele constitutiunalu „Tiér'a olvasó egyletului“ din cuventu, cá aici este o societate romana, numita „olvasó egylet.“

De multu n'am amblatu pre aici; de atunci tóte s'au intorsu si s'au stramutatu, incátu tienu de lipsa, ca pentru orientare sê-ti descriu séu mai bi-

ne dísu, dupa dialectulu *tisztás romanescu* de aici sê-ti „scriu josu“ acésta tiéra si pre locuitorii ei.

Tiér'a e otarita de cátra resaritu cu „constitutiunea hunica“, de catra médiadi cu „magiarismu incarnatu“, de la media-nópte muntí de auru ce se radica din „supunerea órba“, — la apusu e „simtiulu natiunалу romanu“, ce e necunoscutu inaintea locuitoriloru tieiei. Pre ceriulu acestuí pamentu luccesce sórele, ce in dialectulu de aici se numesce „guvernu“; stelele inca nu s'au ivitu, dar' cáti-va astronomi renumiti lucra din tóte poterile, cá sê tog-

mésca crângulu ceriului, ca sê aiba si ei stele; lun'a, adorata de multi se chiama in limb'a celoru procopsiti, -- „sperantia“ dupa posturi inalta si grase.

Intre anticîtãtãile tierei erã o „cetate de pétra“ inuse fiindu cã locuitoriloru nu placu vechimile numai in nemesiugu si in diplome, s'a facutu rogãri la liberalulu si preinduratulu ministeriu, ca sê le concêda preagratiosu, ca „cetatea de pétra“ de acum nainte se o numésca „cetate de mamaliga“. De aci multi si-au luatut cutesare a numi tier'a intréga: „Tiéra mamaligariloru,“ — numire fórte nimerita,

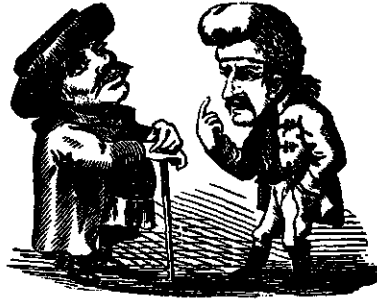
Locuitorii tierei vorbescu limb'a romanésca si inca cu atãt'a preiubire, incãtu se afirma, cã déca ar peri toti fii lui Bendeguzu, si n'ar fi cine sê vorbésca limb'a asiatica, acêsta totu-si n'ar apune in „tiér'a mamaligariloru,“ ci si atunci ar' fi limba de conversare in cercurile domnesci si intre domnisorii romani de aici. Pentru inaintarea culturai si literaturai romane, s'a infintiatu mai-anu o societate de leptura romana, numita „*olvasó egylet.*“ Societatea tiene siedintie publice si private in fia-care séra in cas'a unui sucesoru alu lui Abrahamu; acolo se tienu *discursuri* inaufletitorie (*toasturi* se numescu pre aiurea) — firesce spre mai mare marire a natiiei romane — in limb'a oficiosa, din motivu, cã legea de natiunalitate, carea li este chiaru dupa placu nu spune *apriatu*, cã in atari locuri e concesu a se intrebuintia si alta limba, nu numai cea diplomatica hunica. Apoi aici se cetescu si cãrti — dar se nu cugetãti cã cãrtile ce dlu Popescu a tramisu d'in Romania, cã-ci acele jôte tôte sunt róse de sióreci, ci cele cu 32 pagine in cari paragrafulu primu e: „*Ki az elsó.*“ si de celu cu 52 pagine, cu titlulu: „*Mi a kaufte?*“, „Slager!“ — Thali'a romana inca infloresce binisoru in fia-care érna se dau representatiuni teatralei de a o societate unгурésca. Se díce, cã voru angagiã pre numit'a societate sê dè representatiuni teatralei si in vér'a vitoria, — anume in lun'a lui *Augustu.*

Mancãrile principale ale locuitoriloru, precum scrie unu caletoriu din tier'a „*Federatiunii,*“ sunt paprikãs si gulyãs hus si nu mamalig'a, cã-ci acêsta e mancare prea prosta.

Religiunea domnitoria e „*Discordi'a*“ religiune suferita, dar' tare latîta e: „*invidi'a.*“ Preutii acestoru culturi divine sunt din soiulu providentiale, si sunt atãtu de isteti in manevrele loru, incãtu bietii credintiosi pravoslavnicu nu voru séu nu-i potu vedé mai nici odata.

Cãrmuitoriuulu tierei e unu satrap'a tramisu din *Mongoli'a-Mare* si tare, cãtra carea s'a anesatu „cetatea de mamaliga“ acum sunt siepte ani candu prin votu universalu, s'a dechiaratu micu cu mare, cã mai voiescu a fi cu tier'a mongolésca decãtu cu alta tiéra barbara. Satrap'a de pre acêsta vreme e unu asié numita *Régifalusy.* Mai adaunadi mamaligarii erau sé-lu pérda, cãci a fostu venitu carte, cã voru sé lu puna satrapa in alta tiéra. Latiendu-se in tiéra faim'a acêsta, se nescù o miscare mare. Berani si teneri alergau din susu in josu si din josu in susu plangeau si vaetau in tôte pãrtile, incãtu cugetai cã se apropie judecat'a. (Ce s'a intemplat? veti vedé in nrulu viitoriu.)

TANDA si MANDA.

T. Ce e nou, frate Mando?

M. Nu sciú nimica, decãtu cã pop'a nostru e in perplesitate mare.

T. Cum Asié?

M. D'apoi a-lalta eri am fostu la elu si mi-a povestitu, cã acuma nu scie ce sê faca? Vladic'a de la Lugosiu i scrie sê lucre multu la alegeri, — éra mitropolitulu celu „nou“ i scrie sê nu s'amestece in politica. Acuma bietulu popa nu scie ce sê faca, si de care sê asculte?

T. Apoi sê n'asculte de nici unulu!

T. Da ce ai mai audítu?

M. Lucru mare, frate Tando.

T. Ce?

M. A eruptu batal'ia.

T. Intre Greci'a si Turci'a?

M. Ba, numai in cerculu Radnei, in comitatulu Aradului, cortessii lui Constantini se batura cu ai lui Jonescu.

T. Cine a mai audítu, sê se bata si romanii intre sine, — cã-ci eu asié sciú, cã si Constantini e romanu.

M. Da si dinsulu e unu membru alu — partitulu natiunalu din Aradu.

„Nocte pluit tota.“

(Traductiune libera, in prosa rimata.)

Nóptea 'nghiatia tóta, diu'a se desghiatia,

Haller si cu Toma, se jóca pe ghiatia.

Unulu fispania, altulu deputatia,

Luneca viséza, ambii pe domnia.

Dar primavér'a vine, Haller nu-e fispanu,

Éra bietulu Toma, remane corcodanu.

Unulu ca si altulu, ambii remanu fripti,

Unulu dérdeiesce, altulu crisne 'n dinti.

Adio fispania, fispanu m'am compromesu,

Adio dep-tatia, dep-tatu nu m'a alesu.

Vino acumu frate, nobile par mihi,

Sê vedemu gesiefte, undeva alibi.

Astfeliu nóptea 'nghiatia, diu'a se desghiatia,

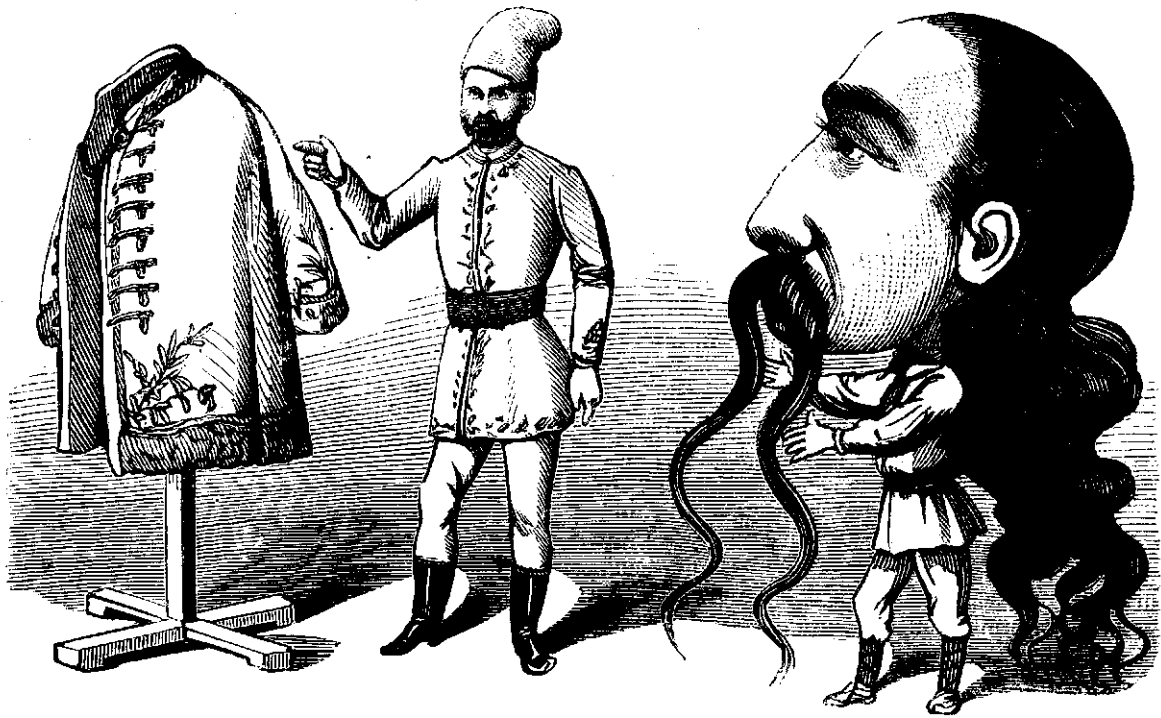
Haller si cu Toma, astfeliu se resfatia.

Gur'a Satului.

Post'a Gurei Satului.

Aceluia, carele, m'a intrebatu, ce onoriu i voiu dá pentru anecdotele tramise? Apoi dragulu meu, dreptu onorariu ti-oiu spune si io totu atãte anecdote.

Icone din Carasiu.

Gur'a Satului: Ce vrei sê faci cu hain'a aceea romanésca, domnule, fostu alu partitului natiunalu ?

P. Ascu: D'apoi me gandescu, câ cum asiu poté mai usioru sê facu din ea atila ?

Maestrulu de fauru: Dati in elu, feciori, pana ce va dîce si dinsulu, câ e — deákistu !

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoru: **Iosifu Vulcaanu.**